

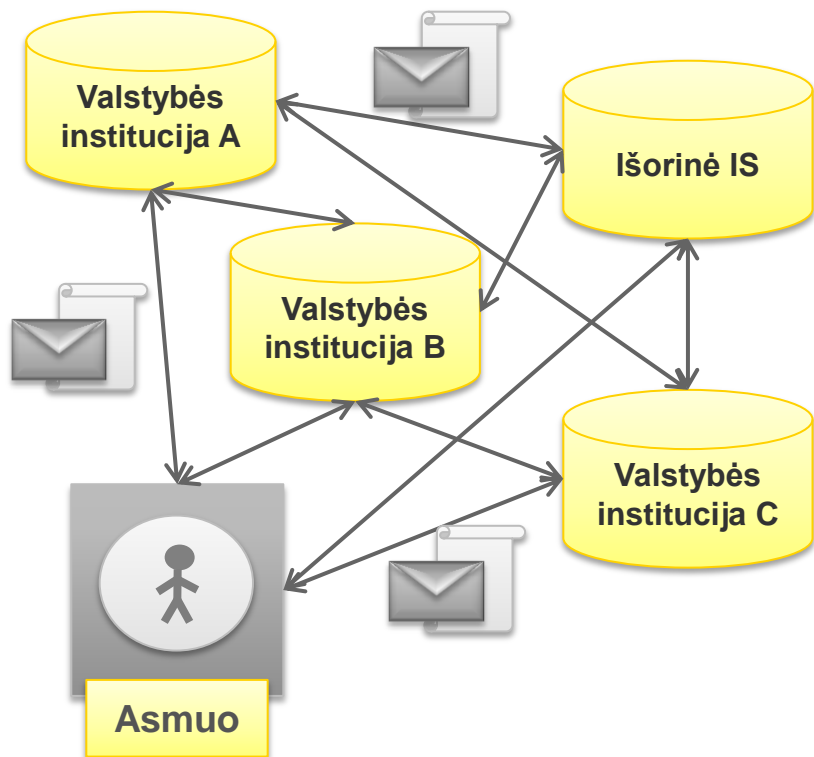

E. pristatymo sistemos paskirtis

2013 m. gegužės 28 d.

Iššūkiai, kuriems spręsti kuriama E. pristatymo sistema

Tipinė komunikacijos schema

Tipinė problematika

- ▶ 2011 m. valstybės institucijos siuntė ~4,9 mln. registruotoms pašto siuntų.
- ▶ 2010 m. Lietuvoje gražintų (nepristatytų gavėjams) registruotų siuntų apimtis – 1,21 mln. vnt., kas sudaro apie 19 % visų siunčiamų registruotų siuntų.
- ▶ Registruota pašto siunta gavėją pasiekia per dvi – tris dienas.

E. pristatymo sistemos sukūrimo pagrindas

- ▶ Viešojo administravimo plėtros iki 2010 metų strategijos įgyvendinimo 2007-2010 metų priemonių planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 6 d. nutarimu Nr. 1097 (5.1.18 punktą);
- ▶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-2012 metų programos įgyvendinimo priemonės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. vasario 25 d. nutarimu Nr. 189 (3 lentelės 172 punkto 2 priemonė);
- ▶ 2012 m. kovo 30 d. priimtas Lietuvos Respublikos susisiekiimo ministro įsakymas dėl 2010 m. spalio 15 d. įsakymo „Dėl nacionalinės elektroninių pranešimų ir elektroninių dokumentų fiziniams ir juridiniams asmenims, naudojant viešąjį pašto tinklą, sistemos sukūrimo programos ir jos įgyvendinimo priemonių plano patvirtinimo“ pakeitimo.

E. pristatymo sistemos sukūrimo projektas

Tikslas

- Siekiama sukurti patogias, lengvai pasiekiamas ir naudingas elektroninių pranešimų ir dokumentų pristatymo elektronines paslaugas.

Vykdytojas

- Projektas vykdomas LR susisiekimo ministerijos kartu su partneriu AB Lietuvos paštu.

Finansavimas

- Projektas finansuojamas ES lėšomis pagal Ekonomikos augimo veiksmų programos priemonę „Elektroninės valdžios paslaugos“.

Įgyvendinimo laikotarpis

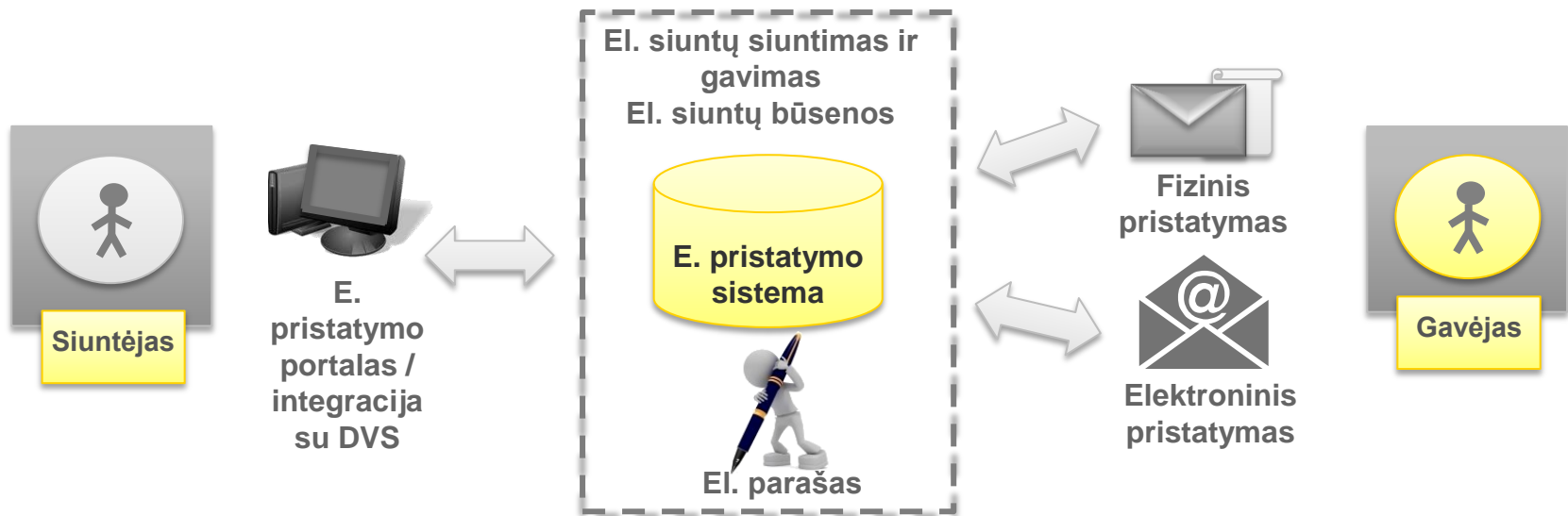
- Pradžia – 2010 m. IV ketvirtis. Pagrindinių darbų pabaiga – 2013 m. II ketvirtis.

Projekto apimtis

- E. pristatymo sistemos sukūrimas.
- Aukščiausius saugumo reikalavimus užtikrinančios, didelių pajėgumų techninės įrangos įsigijimas.
- Teisinės bazės, užtikrinančios elektroninio pristatymo paslaugos teisinę ir įrodomąją galią bei reglamentuojančios paslaugų teikimą E. pristatymo sistemoje, parengimas.

Pagrindiniai E. pristatymo sistemos veikimo principai

Vienoje sistemoje ir vienu komunikacijos kanalu pasiekiami visi gavėjai – tiek fizinio, tiek elektroninio pristatymo būdu

Pagrindinės E. pristatymo sistemos savybės

- ▶ Vienas asmuo (fizinis, juridinis) - viena e. pristatymo dėžutė;
- ▶ Neribotas E. pristatymo dėžutės naudotojų skaičius;
- ▶ Yra galimybė integruoti E. pristatymo sistemą su išorinėmis informacinėmis sistemomis (pvz. dokumentų valdymo sistemomis ar kitomis el. paslaugų sistemomis);
- ▶ E. pristatymo sistemoje siunčiamus dokumentus galima pasirašyti el. parašu;
- ▶ E. pristatymo sistemos sprendimas yra suderintas su ADOC specifikacija - tai reiškia, kad šio formato dokumentai gali būti suformuoti ir E. pristatymo, ir kitoje sistemoje - juos galima siųsti, peržiūrėti, parsisiųsti, spausdinti, prisegti kaip priedą, pasirašyti el. parašu;
- ▶ E. pristatymo sistemą galima pasiekti šiais būdais:
 - ▶ per E. pristatymo sistemos portalą - www.epristatymas.lt
 - ▶ per Elektroninių valdžios vartų portalą - www.epaslaugos.lt .

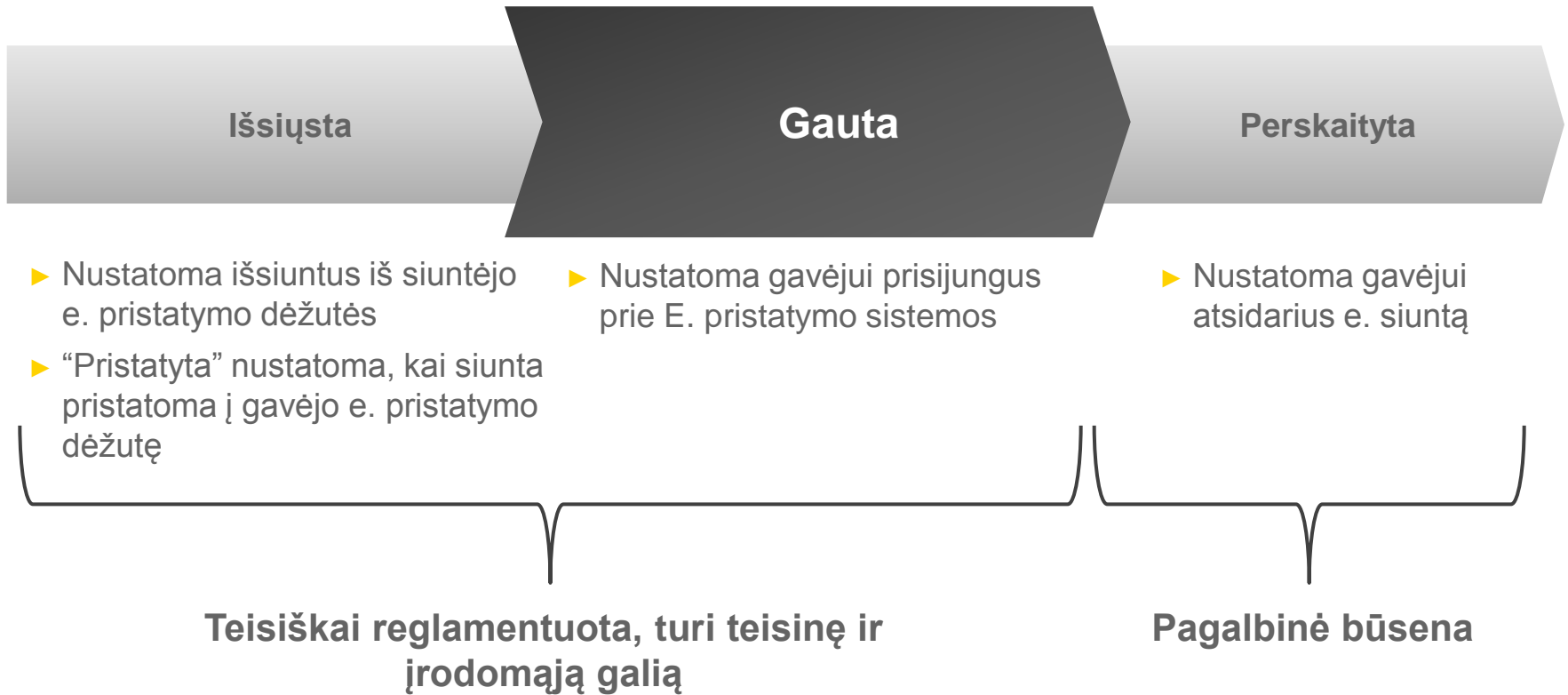
Pagrindinės E. pristatymo sistemoje teikiamos paslaugos

Pagrindinės E. pristatymo sistemoje teikiamos elektroninių pranešimų ir elektroninių dokumentų pristatymo paslaugos apima:

- ▶ e. siuntos rengimą ir pristatymą;
- ▶ išplėstinės e. siuntos rengimą ir pristatymą (numatytos struktūros dokumento šablonas užpildomas duomenimis (teksto kintamaisiais) ir įkeliamas į sistemą išsiuntimui, tai ženkliai sutaupo laiko, kai reikia išsiųsti daug vienodo ar panašaus turinio laiškų skirtingiems gavėjams);
- ▶ e. siuntos siuntimą su gavėjo susipažinimo funkcija;
- ▶ e. siuntos pasirašymą elektroniniu parašu;
- ▶ e. siuntos pristatymą klasikinio hibridinio pašto būdu (fizinio pristatymo būdu);
- ▶ e. pristatymo sistemos naudotojų informavimą apie e. siuntų pristatymo būseną, jei siunta išsiųsta elektroninio ar fizinio pristatymo būdu.

E. siuntų būsenos

E. pristatymo sistemoje fiksuojamos pagrindinės e. siuntos būsenos:

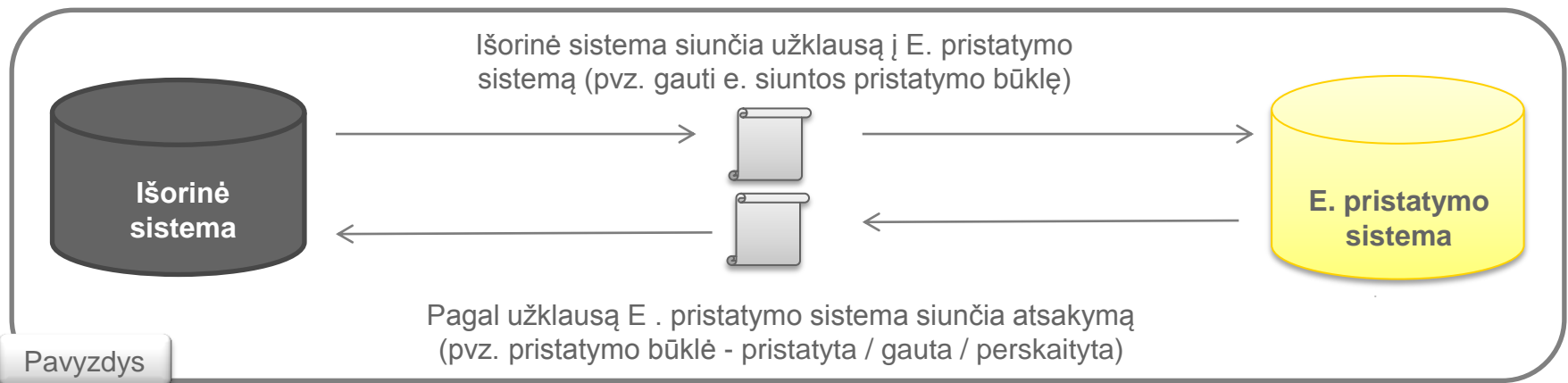

E. pristatymo sistemos integracija su išorinėmis sistemomis

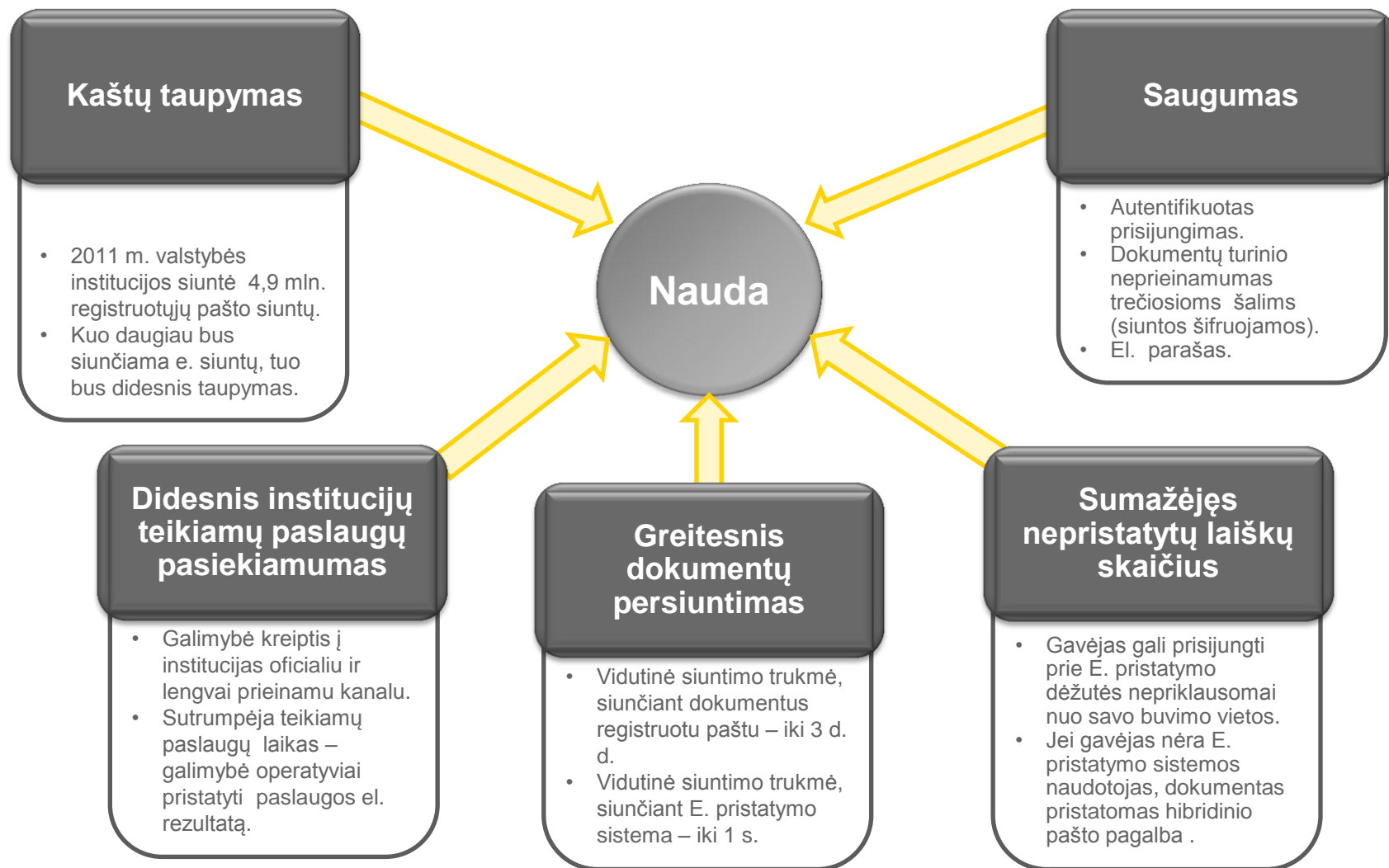
E. pristatymo sistema turi integracijos su išorinėmis IS priemones, kurios suteikia galimybę:

- ▶ Atskirų institucijų IS automatiškai į E. pristatymo sistemą pateikti el. siuntos pristatymo užsakymus (bei gauti atsakymus).
- ▶ Institucijoms ar organizacijoms papildyti E. pristatymo sistemos panaudojimu savo el. paslaugų teikimo procesus ten, kur reikia formalaus teisiškai galiojančio dokumento ar pranešimo pristatymo.

Integracijos pagalba siekiama palengvinti darbą su E. pristatymo sistema institucijoms, siunčiančioms ir gaunančioms didelius korespondencijos kiekius. E. pristatymo sistemoje įgyvendinti servaisai, skirti e. siuntų išsiuntimui, e. siuntų gavimui ir e. siuntų būsenų gavimui.

E. pristatymo sistemos paskirtis bei nauda

E. pristatymo sistemos ir elektroninio pristatymo būdo teisinis reglamentavimas

E. pristatymo sistemos teisinis reglamentavimas:

- 1 • Elektroninio pristatymo būdo teisinis reglamentavimas
- 2 • E. pristatymo sistemos, kaip valstybės IS reglamentavimas
- 3 • E. pristatymo sistemos naudojimo reglamentavimas
- 4 • Elektroninių pranešimų ir elektroninių dokumentų pristatymo paslaugos, kaip VIISP* paslaugos, įtvirtinimas

Teisinis reglamentavimas

Elektroninio pristatymo būdo teisinis reglamentavimas

- ▶ Projekto apimtyje parengtas ir nuo 2013 m. sausio 1 d. įsigaliojo Informacinės visuomenės paslaugų įstatymo (toliau - IVPĮ) pakeitimo įstatymas, kuris reglamentuoja:
 - ▶ elektroninio pristatymo paslaugą;
 - ▶ elektroninę siuntą;
 - ▶ elektroninės siuntos prilyginimą registruotai pašto siuntai.
- ▶ Rengiami IVPĮ įgyvendinantys teisės aktai, kurie planuojama bus priimti ir patvirtinti 2013 m. II ketvirtį Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu:
 - ▶ Elektroninės siuntos išsiuntimo, pristatymo ir gavimo laiko patvirtinimo tvarkos aprašas;
 - ▶ Elektroninio pristatymo paslaugai taikomi saugos reikalavimai;
 - ▶ Elektroninio pristatymo paslaugai teikti naudojamos informacinės sistemos ir prie jos prisijungiančio vartotojo identifikavimo reikalavimai.
- ▶ Rengiami IVPĮ įgyvendinantys teisės aktai, kurie planuojama bus priimti ir patvirtinti 2013 m. II ketvirtį Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus įsakymu:
 - ▶ Elektroninio pristatymo paslaugos teikimo taisyklės;
 - ▶ Elektroninio pristatymo priežiūros tvarka.

Teisinis reglamentavimas

E. pristatymo sistemos, kaip valstybės IS ir E. pristatymo sistemos naudojimo reglamentavimas

- ▶ E. pristatymo sistemą, kaip valstybės IS, reglamentuoja:
 - ▶ 2011 lapkričio 9 d. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymu Nr. 3-689 patvirtinti:
 - ▶ E. pristatymo sistemos nuostatai;
 - ▶ E. pristatymo sistemos duomenų saugos nuostatai.
 - ▶ 2012 m. balandžio 23 d. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro patvirtinta:
 - ▶ E. pristatymo sistemos specifikacija.
- ▶ E. pristatymo sistemos naudojimo reglamentavimui yra rengiamos:
 - ▶ Elektroninio pristatymo paslaugos teikimo Nacionalinės elektroninių pranešimų ir elektroninių dokumentų pristatymo fiziniams ir juridiniams asmenims, naudojant pašto tinklą, sutartis;
 - ▶ Elektroninio pristatymo paslaugos teikimo Nacionalinės elektroninių pranešimų ir elektroninių dokumentų pristatymo fiziniams ir juridiniams asmenims, naudojant pašto tinklą, taisyklės.

E. pristatymo sistemos valdytojas -
LR susisiekimo ministerija

E. pristatymo sistemos tvarkytojas -
Informacinės visuomenės plėtros
komitetas prie LR susisiekimo
ministerijos

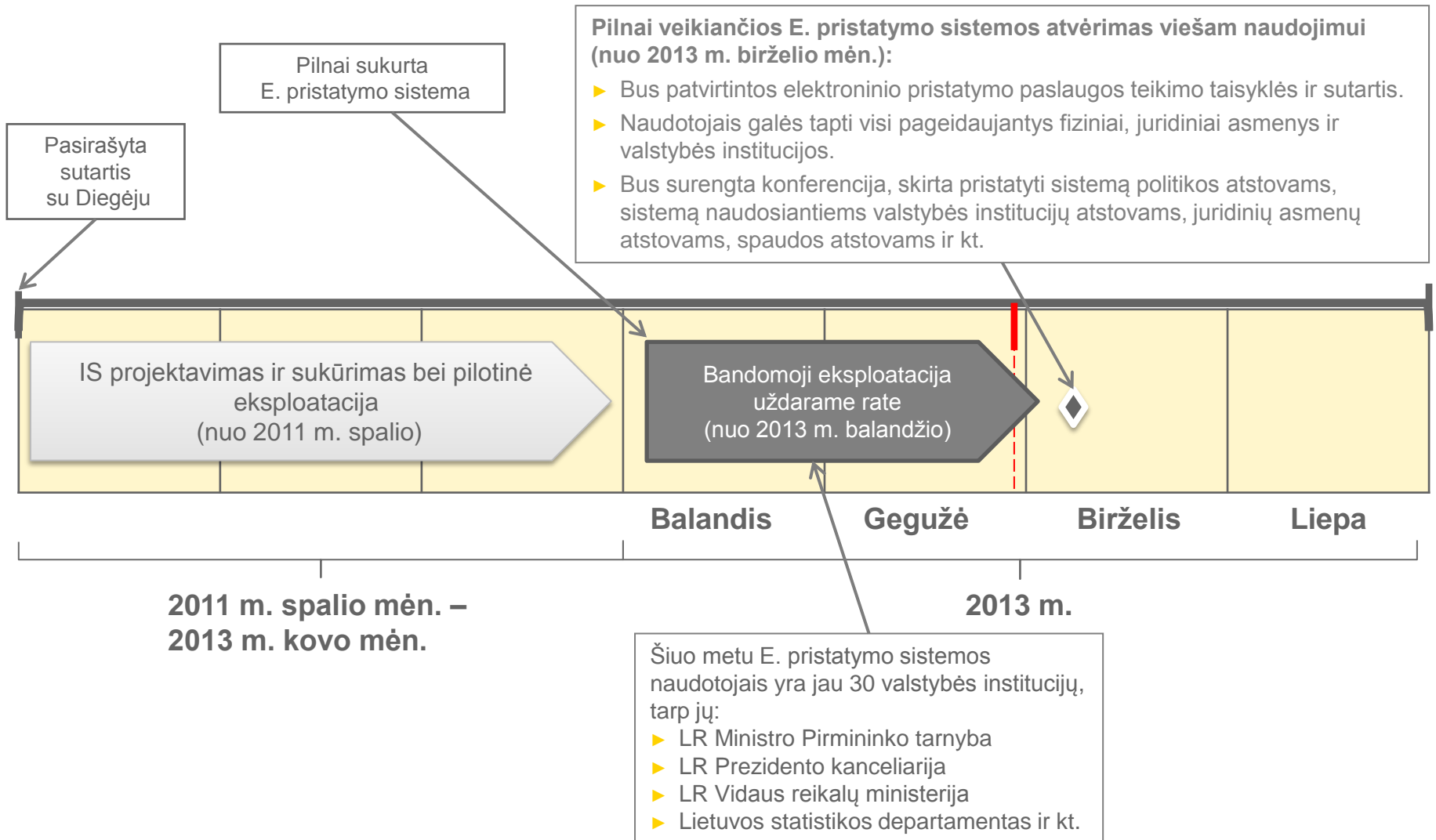
E. pristatymo sistemos operatorius -
Bus parinktas viešo konkurso būdu

Teisinis reglamentavimas

Elektroninių pranešimų ir elektroninių dokumentų pristatymo paslauga įtvirtinta kaip VIISP paslauga

- ▶ Pagal 2011 m. gruodžio 15 dieną įsigaliojusį LR Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 4 skirsnį:
 - ▶ Institucijos, tvarkydamos valstybės informacinius išteklius, privalo naudoti Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platformos (VIISP) nuostatuose nurodytas paslaugas.
 - ▶ Institucijoms draudžiama už valstybės ir kitų biudžetų bei pinigų fondų lėšas pakartotinai kurti informacinių technologijų priemones arba įsigyti informacinių technologijų sprendimus paslaugoms ar įsigyti pačias paslaugas, jeigu jos teikiamos VIISP.
- ▶ Nuo 2013 m. kovo 1 dienos įsigaliojo VIISP nuostatai ir VIISP funkcionavimo taisyklės, patvirtintos 2013 m. sausio 25 d. Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus įsakymu.
- ▶ Pagal šiuos nuostatus ir funkcionavimo taisykles elektroninių pranešimų ir elektroninių dokumentų pristatymo paslauga įtvirtinta kaip VIISP paslauga.

E. pristatymo sistemos sukūrimo būklė

KLAUSIMAI IR DISKUSIJA